

Rapport från Filmkonventet i Luleå 3-4 december 2012.

Så har ännu ett filmkonvent gått till handlingarna. Ett konvent som kom att handla mycket om det nya filmavtalet, skillnaden på fin och fulkultur samt kommer att kommas ihåg för svårigheterna att ta sig hem till följd av den snöstorm som härjade i Stockholm och Arlanda. Som vanligt var det ett välbesökt konvent, i år med rekordmånga anmälningar. I huvudsak producenter. Filmregissörerna saknades både fysiskt och bland programpunkterna och vi undrar varför?

Konventet inleddes med en flört med teatern när Karin Enberg chef för Norrbottensteatern och Susann Jonsson, Vd Filmpool Nord, hand i hand invigde konventet och berättade om planer på ett magisterår på teaterhögskolan med film som huvudämne.

Därefter avlöstes scenen av filmproducenten Lena Rehnberg som talade om svårigheterna att tjäna pengar som producent trots att man arbetar med kassasuccéer, som bland annat "Sommaren med Göran", "En gång i Phuket" eller fulkultur som hon själv titulerade det. Hon beskrev hur man som producent tvingas investera i sina egna projekt för att kunna tjäna några pengar. Hon avslutade med tipsen; 1. Ha med dig en distributör. 2. Tro på dina idéer. Fundera inte på vad kritiker eller journalister tycker. 3. Eget kapital så att du kan utveckla manus själv. 4. Gå inte till SFI och sök utvecklingsstöd. Risken är stor att du får nej och tappar energin för projektet.

Lena Rehnberg avlöstes av kanske den största paneldebatten hittills under filmkonventet historia då samtliga parter i filmavtalet tog plats på scen, 8 män och 1 kvinna. Många var nöjda med de höga målsättningarna i det nya avtalet, men alla var också överens om att det saknades pengar. Något svar på frågan om varför upphovsmännen inte var representerade kom inte annat än att det var parterna i avtalet som ägde frågan. Filmregionerna tycks dock dela vår linje med ett skrotat avtal och införandet av en statlig filmpolitik. Publiken fick ställa frågor via SMS som moderatorn Anna Charlotta Gunnarsson förde fram.

Representanter från Davaj film AB, Salmonfox och Blåfilm. Tre produktionsbolag på frammarsch, alla verksamma i Norrland berättade om sina förutsättningar och tillgångar kring produktion i regionen. Lokalkännedom var viktigt, lika så mycket jävlar anamma och träget arbete med sena nätter i undanskymda källarlokalerna.

Teaterförbundet representerades av Sara Anderson som höll ett positivt och inspirerande anförande kring det stöd som finns när man har ett fackförbund i ryggen och talade om vikten av att kollektivavtal finns och följs.

Därefter avtackades Charlotta Denward efter sina år på SFI. Hon fortsätter med att arbeta för SF. Charlotta Denward talade om vikten av att ge rätt projekt rätt ekonomiska förutsättningar. För det krävs både producenter med muskler och tillräckligt med pengar. Hon beskrev sin process som en resa med hundra beslut som fattats på vägen, för att

genomföra de förändringar som skett. Hon ställde frågan vem äger frågan om affärsmodellerna och saknade en analys av det nya filmavtalet. Enligt henne är det många motstridiga mål som skall uppfyllas.

Wift (Women in Film and Television) och TV4 hade gjort gemensam sak av att aktivt få in fler regisserande kvinnor i svensk film. Hanna Andersson, regissör och styrelseledamot i Wift tillsammans med Åsa Sjöberg, programdirektör talade under rubriken "Hälften av pengarna. Hälften av utrymmet. Alla tycker lika- hur gör vi?". En lista på 60 verksamma kvinnliga regissörer presenterades att hänvisa till som svar på påståendet att det inte finns några kvinnor som kan göra film. TV4 såg detta som en hjärtefråga och lovade att gå i spetsen i denna förändring, Särskilt nu när det målet är ett "ska-mål" i filmavtalet när det gäller stödfördelningen kvinnor och män inom regi, manus och producent.

Avgående Film-pools-VD:n Per-Erik Svensson hade instiftat ett eget pris till en person som gjort avgörande skillnad för den svenska filmbranschen och delade ut det till Tomas Eskilsson, Film i Väst.

Spelbranschen gästade också konventet när Åsa Roos och Ina Bäckström talade om berättande inom TV-spelvärlden. Kanske den fulaste kulturen men som också bygger på berättande och är i stort behov av filmbranschens kompetens. Spelbranschen som i dag omsätter mer än vad filmen gör. 2010 såldes 273 miljoner spel och branschen omsatte 10,5 miljarder dollar. I Sverige är snittspelaren 34 år och 62 % av Sveriges befolkning spelade vid flera tillfällen. Av totala antalet spelare är 47 % kvinnor. Både Åsa Roos och Ina Bäckström betonade behovet av berättelser i spelvärlden.

Kanske den hetaste debatten uppstod när filmregionerna, genom Ralf Ivarsson chef för Film i Skåne uppbackad av Anette Mattsson, Vd för Filmregion Stockholm-Mälardalen och Susann Jonsson Vd för Film-pool Nord, presenterade sin avsikt att ta del av PRS (publikrelaterat stöd) i likhet med alla andra kommersiella investerare i filmprojekt. Detta kom att leda till en häftig debatt där både Charlotta Denward och Lena Rehnberg opponerade sig och ifrågasatte varför avkastning från offentliga medel ska tilldelas andra offentliga stödgivare. Framför allt när alla talar om vikten av ge producenterna möjlighet att tjäna pengar. Det blev Filmkonventets mest animerade diskussion.

Från fulkultur till kanske den finaste kulturen passade Stina Gardell över pucken när hon talade om dokumentärfilmen som "film med särskilda behov". Hon beskrev distributörernas ointresse för dokumentärfilm och berättade hur hon tvingats distribuera på egen hand. Något hon gjort med stor framgång. Biografer ute i landet hungrar efter dokumentärer men det krävs mycket jobb för att nå ut.

Mot slutet av konventet summerade filmrecensenterna Caroline Hainer och Annika Gustavsson filmåret. Dokumentärfilmen lyftes fram och debatten kring filmen Callgirl. Det poängterades också att många av årets bästa filmer hade kvinnliga regissörer.

Avslutningsvis fick den "hemliga gästen" Wanda Bendjelloul ordet. Hon är journalist, Tv-producent och ordförande för nätverket Biografcentralen. Hon påminde om förra årets "hemlige gäst" Stig Larsson och hans påstående om att genusdebatten var humbug. Hon ställde frågan om filmbranschen verkligen är beredd att på allvar ta sig an frågan om jämställdhet?

Hon driver bloggen Feministisk Filmfasta och 40 dagar före påsk inledde hon sin filmfasta och avstod från alla filmer regisserade av män och då insåg hon hur mansdominerad filmbranschen är. Vid sin genomgång av SVTs utbud av filmer visade det sig att under april månad var 1 av 28 filmer regisserad av en kvinna. I mars likadant. När det gällde bio var det den 26 mars 5 av 46 filmer på SFs biografer regisserade av kvinnor.

SVTs svar var att deras uppdrag är att ge en sann bild av verkligheten som ju är ojämsställd. Wanda Bendjelloul ställde frågan, är kvalitet ett objektvt begrepp?

Hon noterade med glädje samarbetet mellan TV4 och Wift och rådde andra att inspireras av detta. "Ett ofreflekterande val är till majoritetssamhällets fördel, på minoriteternas bekostnad."

Hennes favoritpunkt var punkten om datorspel och hon avslutade med tre summerande meningar.

Mer pengar. Varför pratar ingen om barnfilm? Var är Kulturministern?

Därefter avslutades Filmkonventet med den stående inbjudan till Kulturministern till nästa års Filmkonvent vid samma tidpunkt.

Anders Habenicht & Christina Olofson
för Sveriges Filmregissörer
December 2012